
BIJLAGE 5 GESCHIEDENIS LOCATIES NOORD EN ZUID WELZIJN BLOEMENDAAL

WELZIJN BLOEMENDAAL HEEFT 2 LOCATIES.

LOCATIE NOORD, BLOEMENDAALSEWEG 125 IN BLOEMENDAAL

LOCATIE ZUID, KERKLAAN 6 IN BENNEBROEK.

Van de website van de Historische vereniging Heemstede-Bennebroek is onderstaande geschiedenis van de St. Franciscusschool overgenomen.

St. Franciscusschool

Oorspronkelijke functie	Rooms-katholieke lagere school
Huidige functie	Centraal Servicepunt Bennebroek
Bouwjaar	1928-1929

Architect	N.J. Nijman
Status	Gemeentelijk monument

Oorspronkelijke bestemming

De St. Franciscusschool (1928-1929) behoort tot het katholiek ensemble, waaronder het voormalig St. Lucia klooster (1886), de pastorie (1899) en de St. Jozefkerk (1900). Alle vier de onderdelen zijn gemeentelijk monument. De school inclusief gymnastiekzaal zijn vrijstaand gelegen aan de Kerklaan. Zij zijn in 1928-1929 in opdracht van het rooms-katholieke kerkbestuur van de St. Jozefkerk gebouwd naar ontwerp van de Heemstedse architect N.J. Nijman in Amsterdamse Schoolstijl. Kenmerkend zijn onder meer de opvallende vensters in de voorgevel en de overstekende daken. Tegelijkertijd met de school werd, eveneens naar Nijmans ontwerp, het broederhuis gebouwd. Het schoolgebouw telde oorspronkelijk drie leslokalen aan de Kerklaanzijde en twee lokalen in de zijvleugel. In 2015 is de school eigendom geworden van de gemeente en heeft het de functie van een centraal servicepunt gekregen. Welzijn Bloemendaal, het Wmo-loket, de bibliotheek Zuid-Kennemerland en het gemeentelijk loket burgerzaken zijn in het voormalig schoolgebouw gevestigd.

Bouwkundige beschrijving

Het schoolgebouw heeft een L-vormige plattegrond en bestaat uit één bouwlaag met een grote kapverdieping. De forse kap is gedekt is met rode pannen. De voorgevel met de entree springt deels sterk naar voren. Boven de entree staat het opschrift *St. Franciscusschool* en links van de entree bevindt zich een hardstenen stichtingssteen met de tekst "*Deze steen gelegd door den zeer eerwaarden Heer Franc. J.M. Wassen Pastoor 1 mei 1929*". De gevels van het hoofdgebouw zijn opgetrokken uit grauwe baksteen. In de geveltoppen zijn kleine verticale vensters aangebracht met horizontale roeden en oorspronkelijk vensterglas. De donkergroen geschilderde houten kozijnen van het gebouw zijn deels nog bezet met het oorspronkelijke vensterglas.

Het interieur is bijzonder vanwege de nog geheel in tact zijnde houten balkenconstructie van de kap en de aanwezigheid van veelkleurig tegelwerk in lambrisering en vloer in de gang achter de entree. Ook de spiltrap naar de zolder is nog origineel.

In 1938 werd de zijvleugel met één klaslokaal verlengd. Van latere datum zijn een aanbouw met plat dak in het verlengde van de zijvleugel en daaraan grenzend een tweelaags schoolgebouw. Achter de school ligt het schoolplein. Aan de oostzijde hiervan staat een éénlaags gymnastieklokaal met een pannendak. Het voorterrein en het schoolplein worden begrensd door een laag gemetseld muurtje.

Gemeentelijk monument

De St. Franciscusschool is in de geschiedenis van het onderwijs in Bennebroek van cultuurhistorisch belang als een goed voorbeeld van een rooms-katholieke basisschool uit de jaren twintig van de vorige eeuw. Samen met de St. Jozefkerk, de pastorie en het St. Luciaklooster vormt de school een bijzonder en cultuurhistorisch waardevol ensemble. De school vormt de oostelijke 'wand' van het kerk-school-pastoriecomplex en heeft daardoor een belangrijke historisch stedenbouwkundige waarde. Architectuurhistorisch is de school van belang vanwege de kwaliteit van de Amsterdamse Schoolstijl, waarbij de oorspronkelijke detaillering vrijwel geheel gaaf intact is gebleven.

Van de website van Ons Bloemendaal hebben we onderstaande geschiedenis van het rijksmonument Bloemoord, Bloemendaalseweg 125 in Bloemendaal overgenomen. De voorgeschiedenis van huize Bloemoord is beschreven door de Bloemendaler Wim Post in het blad van de stichting Ons Bloemendaal.

De blauwselfabriek Blauwselflust was gevestigd op de plek van het huidige Bloemoord en nam in de 17de, 18de en 19de eeuw in dit buurtje een belangrijke plaats in. De fabriek kende een bebouwing van behoorlijke omvang. In 1842 werd het gebouw door N. Rouwens afgebroken om plaats te maken voor het buitentje Bloemoord en de Patnahuisjes. Nu Welzijn Bloemendaal, Bloemendaalseweg 125. De Bloemendaler Jacob Marijns, blauwselfabrikant van beroep, kocht op 28 april 1632 voor schout en schepenen: van Tetterode (nu Overveen), Aelbertsberghe (nu Bloemendaal) en de Vogelensanck voor 27 gulden (een stukje land van de erfgenamen van Arijs Jacobsz).

Dit land lag ten noorden van zijn huis langs de Heerenweg (Bloemendaalseweg) in de zogenaamde "Buyrt". Op diezelfde dag liet Jacob Marijns voor dezelfde schout en schepenen in een zogenoemde "Verbandbrief" het recht van overpad vastleggen van de laan die tussen hem en zijn buurman Gerrit Dircksz. Slinck was gelegen. Dit pad, toentertijd de Hoenderslaan genaamd, liep naar de Bloemendaalseweg en is het huidige pad tussen Sparrenheuvel en Bloemoord. Voor 20 stuivers per jaar mocht Marijns er gebruik van maken. Het moet Marijns met zijn blauwselfabrikantij de eerste jaren voor de wind zijn gegaan, want op 2 januari 1641 breidde hij zijn grondgebied uit. Hij kocht van dezelfde erfgenamen van Arijs Jacobsz., die dan uitverkoop houden van hun vaders blekersgronden, voor 125 gulden een stuk land achter zijn woonhuis.

Na Marijns komt de blauwselfabriek in bezit van Anthonij van Aelst. Na eerder getrouwd geweest te zijn, ging Anthonij op 4 september 1714 een tweede huwelijk aan met de Bloemendaalse Cornelia Oset. Het ging ook Anthonij van Aelst voor de wind met zijn blauwselfabriek. In zijn tijd floreerden de blekerijen nog optimaal in Bloemendaal. Het bleken is dan nog steeds de grootste tak van nijverheid en de talloze blekerijen vindt men langs de oostkant van de Bloemendaalseweg, de Kennemerweg en in de zogeheten 'achterduinen', de omgeving van het meertje van Caprera en Duin en Daal. Het echtpaar Van Aelst overleed kort na elkaar, Anthonij op 4 mei 1717 en zijn vrouw Cornelia op 29 december 1717.

Op 17 maart 1718 werd de Blauwselfabriek met woning gekocht door de heren Bartel de Nijs Pietersz en Bartel de Nijs Gillisz. voor de prijs van ruim 5.000 gulden. De familie De Nijs is in blekerskringen niet onbekend. Generaties lang bleekten zij het garen en linnen in de omgeving van Haarlem. Bartel de Nijs Pietersz. was op dat moment burgemeester van Velsen en getrouwd met Catharina van Aelst en verwant aan Anthonij van Aelst.

Op 3 maart 1796 werd er opnieuw van eigenaar gewisseld. De Amsterdammer Jan Pierre St. Martin koopt dan van de executeuren de complete blauwselfabriek. Voor de gehele bebouwing, zowel de fabriek als het woonhuis met een weiland betaalde St. Martin 14.300 gulden. In het najaar van 1805 komt J.P. Sant Martin plotseling te overlijden. Zijn executeurs testamentair verkopen Blauwselfabrieck op 6 februari 1806 aan Jan Philip Morell voor de prijs van 12.000 gulden. Na het overlijden van Jan Philip Morell in 1831, neemt zijn zoon Jan Willem Morell het gehele blauwselfabrieck over. Hij bezit dan ook het stuk grond gelegen tussen de Zomerzorgelaan en Potgieterweg, alleen is het nu met bomen beplant en bos geworden. Morell exploiteert de blauwselfabriek samen met zijn echtgenote Wesselina Schuller. In 1842 stopt de familie Morell met de blauwselfabriek en komt het gehele complex inclusief woonhuis, weiland en de gereedschappen te koop te staan. Voor 12.000 gulden wordt de Bloemendaalse broodbakker Jan Stegerhoek eigenaar van de grond en opstallen van de inmiddels gesloten blauwselfabriek, zonder de roerende goederen. Bakker Jan Stegerhoek is ook geen onbekende daar in de buurt. In een pand in de Voorbuurt, 'daar waar de Trompetter uithangt', exploiteert hij een vermaarde brood- en kruidnotenbakkerij. Nadat hij ruim vier maanden de oude blauwselfabriek in bezit heeft gehad, verkoopt Stegerhoek op 15 juli 1842 het hele complex aan de Bloemendaalse burgemeester Nicolaas Rouwens en is het einde van de blauwselfabriek in zicht.

Rouwens kent in zijn tijd de vele buitenplaatsbewoners van nabij en hij moet ongetwijfeld zelf ook de wens hebben gehad om riant te wonen.

Nicolaas Rouwens laat er geen gras over groeien en begint meteen na de overdracht de nog overige opstallen, waaronder het woonhuis van de blauwselfabriek, met de grond gelijk te maken. Kort daarna laat hij er zijn buitentje 'Bloemoord' bouwen en de achtergelegen 'Patnahuisjes' als bedrijfs- en personeelswoningen. Bloemoord bestaat dan uit een ruim huis, voorzien van negen fraai behangen kamers, met aan de straatzijde een koepelkamer (theekoepel), grote kelder, keuken, droogzolders en een sierlijk aangelegde tuin met tuinhuisje.

Voor de Tweede Wereldoorlog was in Bloemoord de radiowinkel van W. Walbrecht gevestigd. Eind jaren veertig staat er nog maar één radiootje in de etalage. In 1952 komt uit Arnhem de heer J. Sieswerda met familie en brengt de zaak weer tot bloei met radio en televisietoestellen in de Bloemendaalse gemeenschap. De activiteiten van de firma Sieswerda breidt zich uit en omstreeks 1960 komt de Haarlemse verkoper G.

Meijer er als bedrijfsleider bij. Halverwege de jaren 70 wordt Meijer eigenaar van het bedrijf. De heer Sieswerda overlijdt in 1976. Zijn vrouw en nog thuiswonende kinderen mogen boven de winkel blijven wonen. In 1990 heeft de heer Meijer in overleg met gemeente zijn nering gestopt en gaat genieten. Het pand komt vrij voor de Stichting Welzijn Ouderen Bloemendaal. Na diverse verbouwingen herbergt het pand de Stichting Welzijn Bloemendaal

Leuk om te weten is dat Huize Bloemoord staat in het oudste buurtje van Bloemendaal ook wel de "Voorbuurt" genoemd.